

ČÁST III.

SOUHRNNÉ VÝSLEDKY VOLEB

Volby do Evropského parlamentu proběhly na území České republiky ve dnech 24. a 25. května 2019 ve všech 14 766 volebních okrscích (dále jen „okrsek“). Výsledky hlasování odevzdalo ke zpracování 100 % okrsků. Voleb se z počtu 8 316 737 zapsaných voličů účastnilo 2 388 304 osob. Volební účast oproti posledním volbám do Evropského parlamentu v roce 2014 vzrostla o více než 10 procentních bodů. Zatímco v roce 2014 přišlo k volbám do Evropského parlamentu pouhých 18,20 % oprávněných voličů, v roce 2019 dorazilo do volebních místností 28,72 % voličů. Volební účast ve volbách do Evropského parlamentu se tak vrátila na hodnoty z let 2004 a 2009.

Celkem bylo na 39 registrovaných kandidátních listinách uvedeno 841 platných kandidátů, 3 kandidáti byli odvoláni v zákonné lhůtě 48 hodin před začátkem voleb. V porovnání s posledními volbami do Evropského parlamentu v roce 2014 zůstal počet zaregistrovaných kandidátních listin a platných kandidátů na téměř stejných hodnotách (v roce 2014 bylo do voleb zaregistrováno 38 kandidátních listin s celkem 849 platnými kandidáty, 8 kandidátů se po registraci vzdalo kandidatury nebo bylo odvoláno zmocněncem volební strany).

Samostatně kandidující politické strany a politická hnutí podaly 33 kandidátních listin, koalice politických stran a hnutí podaly zbylých 6 kandidátních listin. Zákonem povolený maximální počet 28 platných kandidátů na kandidátní listině využilo celkem 18 kandidujících subjektů, naopak za volební stranu č. 23 TVŮJ KANDIDÁT kandidoval pouze 1 platný kandidát.

Z celkového počtu 841 platných kandidátů kandidovalo 201 žen (23,9 %). Ve srovnání s předchozími volbami do Evropského parlamentu v roce 2014 tak došlo ke snížení zastoupení počtu žen na kandidátních listinách v absolutním i relativním vyjádření, neboť v roce 2014 kandidovalo 227 žen, což představovalo 26,7 % kandidátů.

Největší podíl žen na kandidátní listině vykazovala v roce 2019 volební strana Demokratická strana zelených - ZA PRÁVA ZVÍŘAT, kde kandidující ženy tvořily dokonce většinu (78,6 %), oproti tomu žádná žena nebyla zastoupena na kandidátní listině 4 volebních stran - Romská demokratická strana, JSI PRO? Jistota Solidarita Investice pro budoucnost, TVŮJ KANDIDÁT a KONZERVATIVNÍ ALTERNATIVA. Ze stran a hnutí, které jsou v roce 2019 zastoupeny v Poslanecké sněmovně, mělo nejmenší zastoupení žen na kandidátní listině SPD (19,0 %).

Volebním zákonem stanovený limit pro pasivní volební právo (právo být volen) je v České republice 21 let. Průměrný věk všech kandidátů byl 47,6 let, u mužů dosahoval 48,4 let a u žen 44,9 let. Ve srovnání s předchozími volbami do Evropského parlamentu v roce 2014 se průměrný věk všech kandidátů zvýšil 0,8 roku. Nejvíce kandidátů u mužů náleželo do věkové kategorie 50 a více let (přes 45 % z celkového počtu kandidujících mužů), u žen převládala věková kategorie 30-49 let (téměř 49 % z celkového počtu kandidujících žen), naopak nejméně byli shodně u obou pohlaví zastoupeni kandidáti ve věku 21-29 let. Celkem 9 kandidátům bylo ve dnech voleb teprve 21 let, nejstaršímu kandidátu bylo v době konání voleb do Evropského parlamentu 82 let.

V průměru nejstarší kandidáti kandidovali za volební stranu Národní socialisté (61,3 roku). Naopak nejmladší kandidáti usilovali o zvolení na kandidátní listině Agrární demokratické strany (průměrný věk 33,6 let). Z politických stran a hnutí, které jsou v roce 2019 zastoupeny v Poslanecké sněmovně, byli nejstarší kandidáti hnutí SPD s průměrným věkem 53,2 let, oproti tomu nejmladší kandidáty (průměr téměř 35 let) nominovala do voleb Česká pirátská strana.

Podle složení kandidátních listin bylo 285 kandidátů bez politické příslušnosti, tedy 33,9 % všech kandidátů, což bylo více než při volbách do Evropského parlamentu v roce 2014, kdy podíl kandidátů bez politické příslušnosti představoval 30,3 %.

Nejvyšší podíl kandidátů bez politické příslušnosti byl uveden na kandidátní listině Volte Pravý Blok www.cibulka.net (92,9 % kandidátů bez politické příslušnosti), oproti tomu na kandidátních listinách 5 politických subjektů (Romská demokratická strana, Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa Miroslava Sládka, JSI PRO? Jistota Solidarita Investice pro budoucnost, TVŮJ KANDIDÁT a PRVNÍ REPUBLIKA) nebyl uveden ani jeden platný kandidát bez politické příslušnosti. Z hlediska politické příslušnosti kandidátů byla nejpestřejší kandidátní listina STAROSTOVÉ (STAN) s regionálními partnery a TOP 09, za kterou kandidovali členové 9 politických stran a hnutí.

Celkem ve volbách do Evropského parlamentu kandidovali členové celkem 66 registrovaných politických stran a hnutí.

Volební strany, které v souhrnu za celé území ČR získaly alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů, postoupily do skrutinia, ve kterém byly rozdělovány mandáty. Do skrutinia postoupilo 7 z 39 do voleb zaregistrovaných volebních stran, mezi které bylo rozděleno 21 mandátů. Vítězem voleb se stalo hnutí ANO, které získalo 21,18 % platných hlasů a celkem šest mandátů, další stranou v pořadí byla ODS, která získala ve volbách 4 europoslanecké mandáty. Piráti a Koalice STAN a TOP 09 obdrželi ve volbách po třech mandátech, dva mandáty byly ve skrutiniu uděleny volebním stranám SPD a KDU-ČSL a jeden mandát připadl KSČM.

Strany postupující do skrutinia a počet získaných mandátů v EP celkem (dle vylosovaného čísla)

Číslo	Zkratka	Název	Počet získaných mandátů
5	ODS	Občanská demokratická strana	4
9	KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy	1
26	STAN+TOP	STAROSTOVÉ (STAN) s regionálními partnery a TOP 09	3
27	Piráti	Česká pirátská strana	3
28	SPD	Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD)	2
30	ANO	ANO 2011	6
39	KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová	2

Ve srovnání s rokem 2014 postoupil do skrutinia stejný počet volebních stran. Rozdělení mandátů mezi volební strany se ovšem významně proměnilo. Pět mandátů připadlo volebním stranám, které doposud neměly v Evropském parlamentu své zastoupení (Piráti a SPD), naopak volebním stranám ČSSD a Svobodní, které po volbách v roce 2014 měly v Evropském parlamentu zastoupení, se v roce 2019 do skrutinia postoupit nepodařilo (ČSSD tak ztratila 4 poslanecké mandáty, Svobodní 1 mandát). Část poslanců také ztratily volební strany KSČM (pokles ze 3 mandátů na 1), KDU-ČSL (pokles ze 3 mandátů na 2) a Koalice STAN a TOP 09 (pokles ze 4 mandátů na 3). Nárůst o 2 poslanecké mandáty mezi volbami v letech 2014 a 2019 byl naopak zaznamenán u volebních stran ODS (ze 2 na 4 mandáty) a ANO (ze 4 na 6 mandátů).

Průměrný věk 21 zvolených poslanců byl 46,1 let. Ve srovnání s předchozími volbami do Evropského parlamentu v roce 2014 se průměrný věk všech zvolených poslanců snížil o 1 rok. Ze zvolených poslanců bylo 7 žen (33,3 %), ve srovnání s rokem 2014 se počet zvolených žen zvýšil o 2. Čtyři zvolení poslanci byli bez politické příslušnosti, v roce 2014 bylo takovýchto kandidátů zvoleno dvojnásobně víc, tj. 8.

Nejstarším zvoleným europoslancem se stal ve věku 66 let kandidát SPD Ivan David, naopak nejmladším zvoleným europoslancem na území ČR se stala ve věku 26 let Markéta Gregorová z České pirátské strany. Deset europoslanců obhájilo svůj mandát z voleb do Evropského parlamentu v roce 2014, rekordmanem v počtu zvolení je Jan Zahradil z ODS, který byl do Evropského parlamentu zvolen již počtvrté, tj. ve všech volbách do Evropského parlamentu, které se na území ČR zatím konaly.

Seznam tabulek a grafů v Části III:

- Tab. 1 Složení kandidátních listin podle politické příslušnosti kandidátů
- Tab. 2a Počty voličů, účast ve volbách a odevzdané platné hlasy celkem
- Tab. 2b Hlasy pro politické strany, politická hnutí a koalice
- Tab. 3 Politické strany, politická hnutí a koalice postupující do skrutinia, rozdělení mandátů
- Graf 1 Rozdělení mandátů
- Graf 2 Složení kandidátů podle věku a pohlaví - porovnání voleb 2014 a 2019
- Graf 3 Složení poslanců podle věku a pohlaví - porovnání voleb 2014 a 2019